TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
Phone: Office 365, Editorial Dep't 832
Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, Toivo A. Johnson, Leo Leino

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Järjestön toiminta lämellä

Tämän kesän aikana on pidetty Toverin vaikutusalueella useita onnistuneita kesäjuhlia. Vaikka osastojen toiminta yleensä ei ole parhaimmassa kunnossa, niin siitä huolimatta on kyetty jotain tekemään.

Washingtonin valtiossa useilla paikkakunnilla on kesän aikana pietty kaikin puolin onnistuneita juhlia. Niissä on ollut runsas osanotto. Ne ovat muodostuneet todellisiksi joukkojen sivistys- ja valistusjuhliksi. Selville on käynyt, että joukot kaikkialla ovat vastaanottavaisempia nyt kuin milloinkaan ennen. Ne kaipaavat sosialismia ja ovat alttiita sen vaikutuksille.

Ala-Columbian kesäjuhlat muodostuivat myöskin mahtavaksi työläisten liikkeeksi. Parisen tuhatta ihmitsä oli ilikkeellä näissä juhlissa ja se on paljon katsoen täkäläisiin oloihin. Kaikin puolin onnistuivat juhlat hyvin.

Mitään uhkaavia rappeutumisen merkkejä ei täällä ole näkyvissä järjestön elämässä. Toimihenkilöitä kylläkään ei tahdo olla riittävästi, mutta sellaisten puutetta tahtoo aina olla. Mutta pahempi puutteellisuus sentään on se, että työläiset eivät ole kiintyneet osastoihin, niiden perustamiseen ja rakentamiseen sellaisella valppaudella kuin mitä ennen aikoina oli havaittavissa. Juhlatilaisuuksiin kyllä tullaan, siellä ollaan innostuneita, mutta käytännöllinen pikkutyö osastoissa tahdotaan lyödä laimin. Siihen on moninaisia syitä. Yksi vaikuttavin lienee se, että arvostetaan osastotoiminta arvottomaksi tänä suurena historiallisena aikakautena. Lasketaan sen arvo mitättömäksi suuriin historiallisiin tapahtumiin vesraten ja jäädään pois tai ollaan välinpitämättöminä mukana. Sellainen käsitys perustuu suureen erehdykseen. Unohdetaan se seikka, että köyhälistön valistamistyö on yhä meidän edessämme tärkeimpänä jopa monissa tapauksissa ainoakin todellinen tehtävä missä me voimme täysipainoisesti mukana olla ja mikä työ yhä on tekijöitään vaatimassa ja odottamassa.

Meidän tulisi olla siis muutakin eikä vain juhlavieraita. Meidän laitoksemme ja lehtemme kaipaavat rakentajia. Ja sellaisina rakentajina meillä on yhä tilaisuus olla. Ihmisten mielet ovat alttiita sosialismille ja me kykenemme työhön sen edistämiseksi ja joukkojen valistamiseksi vain osastojemme ja laitoksiemme, siis järjestyneen toiminnan kautta.

Järjestön sivulla kyllä on kaikenlaisia ryhmittymiä, joissa työläisiä on mukana. Mutta ne ovat sittenkin suomal. työläisjoukkojen valistustyössä toisarvoisessa asemassa. Ilman järjestöä ja sen laitoksia heillä ei olisi minkäänlaista merkitystä. Vain järjestö voi johtaa agitatsionityötä. Vain se kykenee joukkojen herätystyöhön antamaan tarkoituksenmukaista yhtenäisyyttä. Siitä syystä suomal. järjestön merkitys yhä on suuri. Sen hyväksi kannattaa työskennellä. Se on johtava liike Amerikan suomal. keskuudessa, eikä mikään muu liike kykene vielä sen edelle tässä työssä pääsemään.

Täkäläisten kesäjuhlien aikana on pidetty eri orgaanien neuvottelukokouksia. On rakennettu suunnitelmia lehden levittämiseksi ja yleensä agitatsionityön edistämiseksi. Täkäläisen aluekomitean puolesta yhdessä Toverin konttorin kanssa ruvetaan nyt todelliseen järjestelmälliseen ja voimakkaaseen työhön lehden levittämiseksi. Asiamiehiä valitaan kiertämään suurimpia suomalaisasutuksia. Ja jos osastot kaikkialla tarmokkaasti huolehtivat tästä työstä, niin epäilemättä jouluun mennessä on saavutettu huomattavia tuloksia.

Sisäisten erimielisyyksien vaikutus järjestöömme näissä valtioissa näyttää kaikesta päättäen olevan pieni. Joitakin on, jotka mieluummin seuraisivat jotain muuta kuin järjestössä vallitsevaa politiikkaa, mutta nekin ainekset tyytyvät asiain nykyiseen tilaan. Meistä näyttää siis kuin vaarat järjestön vahingoittumisesta tässäkin suhteessa olisivat jo voitetut.

Tarmokkaaseen toimintaan siis eri paikkakunnilla osastojen rakentamiseksi.

LOPPUUNSOVITELLUT

Ylläolevalla otsakkeella kirjottaa N. Kusjmin "Petrogradskaja Pravda" lehden kesäkuun 26 päivän numerossa Kautskyn erottamisesta S. R. S. Puolueesta seuraavastis:

"Totisesti hämmästyttäviä asioita tapahtuu tässä maailmassa — saattavat meidän menshevikimme sanoa. Koko ajan ovat he vedonneet riippumattomien puolueeseen, osoittaneet Kautskyn kirjotuksiin ja teoksiin, Kautskyn, jota tov. Lenin viimeksi ilmestyneessä kirjassaan nimittää "vesitteleväksi porvarillisekssi demokraatiksi" ja hiukan aikaisemmin "luopioksi".

"Kuinka he iloitsivatkaan kun Kautsky nimitti koko meidän vaikeata ja tuskallista taisteluamme porvaristoa vastaan mailman sosialistisen järjestyksen puolesta "aasialaiseksi sosialismiksi'."

"Ihastuksesta läkähtymäisillään kertoivat he tästä työväen kokouksissa pakottaakseen työläiset Kautskyn auktoriteetilla kieltäytymään taistelusta sekä vallasta ja saattaakseen ne porvariston ikeen alle.

"Tällä hetkellä on Saksassa käynnissä porlamenttaarinen taistelu. Valtiopäivillä eivät mitenkään saa muodostetuksi ministeristöä. Porvaristo ei tahdo yksin ottaa valtaa. Riippumattomat eivät halua kokoomushallitusta. Scheidemannilaiset olisivat halukkaita menemään entiseen tapaansa kokoomushallitukseen mutta eivät rohkene sinne mennä ilman riippumattomien kannatusta, jotka he tahtoisivat vetää kokoomukseen mukaan.

"Kysymys seisoo siten kuolleessa pisteessä.

"Kautsky meni tässä kysymyksessä sovittelun kannalle ja käyttäen hyväkseen sitä, että hänen nimensä vielä herätti kunnioitusta, ryhtyi saarnaamaan kokoomushallituksen välttämättömyyttä.

"Saksan kommunistisen puolueen tunnustuksen mukaan on kaupunkilaistyöläisten enemmistö riippumattomien puolella. Ja olipa heidän kunnioituksensa Kautskyn nimeä kohtaan kuinka suuri tahansa, Saksan työläiset kaikesta päättäen siksi voimakkaasti vastustavat sovittelua porvariston kanssa, että riippumattomien puolue oli pakoitettu ehdottamaan Kautskylle poistumista puolueen riveistä kokoomuspolitiikan puolustamisensa vuoksi, jota kannattavat enemmistö-sosialistit.

"Nauenista saapuneen kipinäsanoman kolme riviä, jotka meille tiedon toivat, puhuvat muutamissa sanoissaan meille paljon ja varsin tärkeätä.

"Ne puhuvat siitä, että työväenjoukot alkavat heittämään ulos keskuudestaan johtajia näiden aikaisemmista suurista ansioistaan huolimatta.

"Siten on Kautsky heitetty ulos rehellisten vallankumouksellisten työläisten keskuudesta.

"Plehanov ja Kautsky — kaksi entistä suurmiestä, jotka työläiset ovat heittäneet pois keskuuedstaan, jättäen heidät kuhertelemaan porvariston kanssa.

"Yksi on fyysillisesti kuollut, toinen kuoli nyt poliittisesti. Ja sitä vaikeammaksi käy hänelle, että hän fyysillisesti vielä elää.

"Potkiessaan Kautskyn pois riippumattomasta puolueesta Saksan työläiset antavat aimo korvatillikan kaikkien maiden sovittelijoille.

"Tämän korvatillikan jälkeen nyt varmaan moni sovittelija kiirehtii julistamaan itsensä köyhälistön diktatuurin kannattajaksi voidakseen vaikealla ja vaarallisella hetkellä taaskin pettää.

"Mutta toivokaamme, että kun joukkojen painostuksesta riippumattomien puolueesta on potkittu pois sellainen mies kuin Kautsky, niin se osoittaa että köyhälistön on syvälle syöpynyt viha sovitteluihin ja että sen luokkavaisto ja luokkaviha tulevat auttamaan sitä potkimaan riveistään kaikki ne herrat, jotka yrittävät muuttaa väriään ja että se käy samoin kuin mekin taisteluun".

RIIPPUMATTOMIEN PUHDISTUS

Ennemmin on jo kerrottu Kautskyn erottamisesta Saksan riippumattomien puolueesta. Saksalainen oikeistolainen "Vorwärts" pitää pahan mutta hiukan vahingoniloisuuteen vivahtavan melun asian johdosta. Lehti lausuu m. m.:

"Näin on alettu se suuri puhdistustyö, jonka moskovalainen internationalen toimeenpaneva komitea on pannut ehdoksi ennenkuin riippumattomat pääsevät mainittuun internationaleen. On jo nähty, että riippumattomat, ainakin Kautskyyn nähden ovat täyttäneet asetetut ehdot. Karkoituslistalla on myöskin "Freiheitin" päätoimittajan Hilferdingin nimi, sitäpaitsi on siihen aivan äskettäin otettu myöskin Crispien nimi. Tarkoituksena on vapauttaa puolue ensiksi näistä "työväenluokkapettureista" ja senjälkeen tulee kai Erdmanin, Grellingin, Fornaun ym. vuoro. Steglitzissä on alettu Strobelnillä. Toiset taasen, kuten Bernstein, Nestriepke, Zadek, Herz Altonassa, Scdröder Myncheniss ja Kuhn Koblenzissa ovat jo omasta alotteestaan jättäneet riippumattomien puolueen."

Oikeistolaiset siis eroitetaan ja toiset eroavat riippumattomien puolueesta.

— Bulgarian hovipiirejä lähellä oleva sanomalehti "Echo Bulgaria" huomauttaa Bulgarian kommunistisen puolueen jäsenmäärän erinomaisestsa kasvusta ja tavattomasta toimintakyvystä. Puolueeseen kuuluu 25,000 jäsentä. Sen tulot nousevat 2,-217,000 frangia. Viime vuoden kuluessa toimeenpantiin 4,480 julkista kokousta, joihin otti osaa 2,429,000 henkilöä. Parlamentissa on puolueella 50 paikkaa ja nousi äänimäärä viimeisissä vaaleissa 181,000 s. o. 62,-000 enemmän kuin viime vaaleissa, sensijaan että n. k. ensimäiset sosialistit saivat vain 55,000 ääntä. Tämä voitto on saattanut hallituspiirit ja talonpoikaispuolueen sanomattomaan raivoon. Stanbolinskin painostuksestas hylkäsi parlamenttarinen enemmistö koko joukon kommunisti-eustajain valtakirjoja.

Aluejärjestön asioita

"KANSAN" TÄKÄL. TILAAJILE.

Kauttani, sekä Toverin konttorin välityksellä on tilattu kuopiolaista sosialistista lehteä "Kansa" lukuisasti.

Suomesta juuri saapuneet lehdet kertovat että Kansa on lakkautettu syystä että lehti on paljastanut valkoisen hallituksen kauhun töitä säälimättä. Alkaako Kansan tilalle tulemaan ennen lakkautusajan loppua samanlaista lehteä toisella nimellä, emme vielä tiedä. Jos alkaa, niin he taasen kuten ennenkin milloin heiltä on lehti lakkautettu, lähettävät toisen nimisen vaan saman tapaisen lehden Kansan tilaajille.

Jos eivät saa lehteä toisella nimellä julkaistuksi, niin he kyllä jatkavat lehden lähetystä lakkautusajan päätyttyä. — Leo Leino.

Woodland, Wash.

Ylimääräinen osaston kokous pidetään ensi sunnuntaina t. k. 12 p:nä kello 1 j. pp. Paljon tärkeitä asioita, m. m. Aluekomitean lähettämiä evästyksiä. — Järjestäjä.

Seattle, Wash.

Seymour Stedman puhuu. Sosialistipuolueen varapresidentin ehdokas tov. Seymour Stedman tulee puhumaan Seattlessa perjantaina syyskuun 10 p:nä, kello 8 j. p., Oddfellows Temppelissä, kymmenennen ja Pine katujen kulmauksessa. Sisäänpääsy tilaisuuteen on 25 senttiä paitsi reserveeratut istuimet maksavat 50 senttiä.

Kaikkia Toverin lukijoita kehotetaan tulemaan tilaisuuteen ja kertomaan siitä tuttavilleenkin. — X.

Täten tiedoksi annetaan, että sosialistipuolueen valtiokonventsioni pidetään Labor temppelissä Seattlessa, tiistaina syysk. 14 p:nä kello 2 j. p. presidentin valitsijamiesten nimittämiseksi.

Kaikkia äänioikeutettuja kansalaisia kehotetaan saapumaan tilaisuuteen.

H. F. Fuhrberg,
valtiopuheenjohtaja.

Portland, Ore.

Niille portlandilaisille, jotka eivät olleet Astorian juhlilla, tarjoutuu tilaisuus ensi lauantai-iltana nähdä osa juhlaohjelmasta. Osastomme näyttämöllä näytellään sama kappale, minkä näytelmäseuramme näytteli juhlilla, "Kansanainen".

Kappale on hyvä alallaan, siinä sattuvasti tuodaan ilmi, kuinka juoppo rappeutunut mies saattaa kodin helvetiksi, kohtelee naista raa'asti. Nainen sankarillisella tavalla kestää kaiken sen. Kappaleessa kuvataan äidinrakkauden voimakkuus, kuinka se on side muuten rappiolle joutuneessa perhe-elämässä, se saa heltymään raa'an miehen mielen. Siinä tulee ilmi, miten rikkaat rahan avulla pitävät keinotekoisesti perheonnea yllä, ostaen köyhien lapsia itselleen. Silläkin alalla välikädet keinottelevat, käyttäen keinonaan lahjomisia ja murhayrityksiäkin. Huolimatta kappaleessa ilmenevästä yksilöllistä maailmankatsomusta sisältää se voimakkaan kuvauksen oikeuden ja vääryyden vastakohdasta.

Kesän kuumuudesta huolimatta on näytelmäseuramme uhrannut tuntuvasti aikaa kappaleen harjottelemiseen, joten sopii toivoa sen näyttelemisen hyvin onnistuvan. On vanhastaan tunnettua portlandilaiset pitävät arvokkaista murhenäytelmistä, nyt on tilaisuus siihen. Kappale alkaa kello 8. Sisäänpääsy 50 senttiä. Saapukaa joukolla arvokkaaseen illanviettoon! Ja samalla tämä on Minnie Siron hyvästijättönäytelmä. Siis viimeinen tilaisuus nähdä häntä meidän näyttämöllämme.

Pyhäillalla t. k. 12 p:nä on arvokas puhetilaisuus. Silloin puhuu Auditoriumissa sosialistipuolueen varapresidentin ehdokas Saymour Stedman. Alkaa kello 8. Saapukaa sankoin joukoin kuulemaan mitä kuuluisa sosialisti sanoo nykyisestä tilanteesta! — Kirjeenvaihtaja.

Aberdeen, Wash.

Aina vaan rosvouksia. T. k. 1:stä päivää vasten yöllä murrettiin Grays Harborin Construct. komppanian kassakaappi vasaran ja "sisselin" kanssa rikki. Saaliikseen eivät vorot kuitenkaan saaneet muuta kuin 10 taalaa. Aseet olivat he ottaneet komppanian varastohuoneesta. Jos tuota jatkuu, ei kohta ole koko kylässämme yhtään liikettä, jossa ei naapurit ole kävässeet tarkastuksilla.

Leikattu. Mrs. Kopsala on leikattu näinä päivinä umpisuolesta, Aberdeenin sairaalassa. Tilanteeseen nähden kuuluu hän voivan hyvin.

Nyt se sitte on taas pian kesä loppunut, joten saa ruveta katselemaan talvivaatteita, kummitakkia ja saappaita, joita täällä taas tästä puoleen jumala paratkoon tarvitaan, kun tulee talven sateiden ajat.

Järven poika.

Murha ja itsemurha. Varhain viime torstaiaamuna ampui E. W. Howard, entinen sotilas, 38 kaliberin revolverilla vaimoansa, Dora Howardia, sydämeen, josta kuolema seurasi heti. Senjälkeen ampui hän itseään, myöskin sydämeen, eläen muutaman minuutin ampumisen jälestä. He olivat olleet 3 vuotta naimisissa, ja ottivat avioeron kuukausi takaperin. Howard kuitenkaan ei kai voinut vaimoaan unohtaa kun tuli pyytämään takaisin. Vaimo kun ei kuitenkaan suostunut uudesta alottamaan elämää, oli mies häntä uhannut, että kyllä sinä vielä suostutkin, meni pois, ja tuli humalaisena toisen kerran, ja teki tuon kamalan työnsä. Mies oli ijältään 38 v. vanha, vaimo 22 vuotias.

Rakkausasioissa ajatellaan niin monella tavalla. On omituista, että sitte pitää juuri tuollainen loppu tulla. Ei ole pitkä aika kun täällä teki eräs kansalainen samallaisen teon. Luulisi jo nykyaikana olevan sen verran maltillisuutta, että tuollaisessa tapauksessa meneltäisi järkevämmin. Kun kerran elämä ei yhdessä miltään maistu, voishan sitä erota muutenkin eikä ruumishuoneen kautta.

Häät! Alli Lundgrenin ja A. Tialan häät vietettiin s. s. klubin haa-

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOLLISIA VIRTAUKSIA ULKOMAILLA

PARLAMENTTAARINEN TYÖ ILMAN OPPORTUNISMIA HYVÄKSYTTY

Moskovasta sähkötetään Norjan "Sosial-Demokratenille":

Kolmannen Internationalen kongressissa päättyivät keskustelut parlamentarismista. Italialainen edustaja Bordiga, joka esiintyi pääpuhujana antiparlamenttaarisen suunnan puolesta, yritti todistaa, että köyhälistöllä ei enään ole mitään voitettavaa osanotosta parlamenttaariseen elämään. Hän ehdotti tähän suuntaan menevän päätöslauselman ja sai kannatusta joltakulta amerikkalaiselta ja englantilaiselta. Bucharin oli pääpuhuja vastapuolella. Loistavassa puheessaan selitti hän parlamenttaarisen työn tärkeyttä, kun se tapahtuu vallankumoukselliseissa hengessä. Hän selitti, että kommunistisen puolueen tehtävä oli erilainen aina sen mukaan, minkälainen poliittinen tilanne kulloinkin vallitsi. Sellaisena aikana, jolloin on olemassa yhteisiä etuja kapitalismin kanssa aina määrättyyn asteeseen saakka, täytyy sosialistisen ryhmän yrittää saavuttaa parlamentissa yhä suurempaa merkitystä. Toisena aikakautena, jolloin kapitalismi joutuu rappiolle, ja siihen saakka, kunnes vallankumoukselliset mullistukset alkavat, täytyy sosialistisen ryhmän muuttua, tarkoituksena ollen hävittää parlamentti.

Käsiteltäessä Europan parlamenttien sosialististen ryhmien kokoonpanoa ja toimintaa viittasi Bucharin siihen seikkaan, että kaikkien näitten oli täytynyt suuremmassa tai pienemmässä määrin kärsiä kompromisseista. Kaikkein vallankumoukselliismielisimmät työläiset kieltäytyvät ottamasta osaa parlamenttityöhön. Heidän mielestään on sellaisen ryhmän muodostaminen, jossa ei ole mitään sovittelevia aineksia, parhaana takeena siitä, että parlamenttia voidaan käyttää vallankumoukselliisiin saavutuksiin.

Samaan suuntaan puhuivat Lenin ja englantilainen Murphy. Kolmella viimemainitulla oli kongressin suuri enemmistö takanaan. Hyväksyttiin päätöslauselma, joka tunnustaa parlamenttaarisen työn tärkeyden, mutta hyvin ankarilla ehdoilla, mitkä takaavat että opportunistiset aikeet tehdään mitättömiksi.

OLOT ITÄ-KARJALAN TYÖKOMMUNISSA

Itä-Karjalassa eräs siellä Karjalan työkansan kommunia luomassa oleva toveri kirjoittaa sikäläisistä oloista seuraavaa:

Meillä täällä uudessa maassa on kaikki vasta alulla, mutta pian saatte kuulla täältä yhtä ja toista. Täällä aletaan luoda uutta. Suuri on työ edessämme, mutta emme pelkää mitään, kun on kysymyksessä proletariaatin vallan toteuttaminen. Suomen valkoiset ovat tänne jättäneet kurjaa jälkeä. Kaikkialla hävitystä ja vandalismia. Kansa riistettyä ja uuvutettua. Karjalan työrahvas tuntee mitä suurinta katkeruutta valkoista Suomea kohtaan. Liittymisestä sinne ei tietenkään täällä sallita puhuttavankaan. Jos olisi työläistovereita, jotka olisivat tilaisuudessa tänne siirtymään, niin täällä tarvitaan sellaisia. Ammattimiehet erittäinkin ovat tervetulleita. Sahojen ja lautatarhojen hoitoon sekä metsä- ja uittotöiden johtoon kykeneviä täällä kipeästi tarvittaisiin. Myöskin sellaiset rautatieläiset ja postilaiset, jotka edelleen ovat valkoisessa Suomessa boikottauksen alaisina, olisivat tänne ammattityöhönsä erittäin tervetulleita. Mitään herkkuja ei täällä tarjota, vaan työtä — työtä loppumattomiin proletariaatin oman valtakunnan luomiseksi. — Lisäksi huomauttaa kirjoittaja mitenkä työskentely siellä työväen valtakunnan luomiseksi on omiaan antamaan kokemusta ja oppia monenlaatuisissa tehtävissä.

AHVENANMAALAINEN LUU

"Petrogradskaja Pravda" toimituskirjoituksessaan ke säkuun 26 p. kirjoittaa Ahvenanmaakysymyksestä seuraavaa:

"Pikkuiset Ahvenanmaan saaret, jotka aivan äsken vielä olivat niin huomaamattomia, niin puolueettomia, ovat yhtäkkiä tulleet ensiluokkaisiksi arvoltaan.

"Imperialistiselle Suomelle kävi nähtävästi liian raskaaksi nähdä kaikki sotaiset suunnitelmansa tuloksettomina. Kalistella niin kauan aseita, koko maailmalle huutaa voittojen suloudesta, toimeenpanna niiden nimessä jopa yhä toistuvia suoneniskuja oman kansansa keskuudessa — eikä tulokseksi saada muuta kuin epäonnistuneen operettilaulajattaren maine!

"Ei ole ihmeteltävää, että kieltäydyttyään Pietarista liian suurena palana, johon olisi voinut tukehtua, Suomen imperialistit päättivät korvata vahinkonsa surkuteltavalla kourallisella Ahvenanmaan saariasukkaita, jotka ovat niin kainoja ja suojattomia.

"Mutta jotain tapahtuu pienissä kansallisuuksissa viime aikoina ja eritoten sen jälkeen kun Kansojen Liiton valheellinen tunnussana pienten kansallisuuksien suojelemisesta sai yhtäkkiä sellaisen räikeän valaistuksen Neuvosto-Venäjän taholta.

"Mitättömän pieni kourallinen muutamilla maakaistaleilla Itämeressä kieltäytyi tottelemasta suomalaisia pyöveleitä vaatien itsemääräämisoikeutta.

"Kokousten hajoittaminen, edustajain vangitsemiset, kanasinvälisten oikeuksien kuulujen lakien polkeminen antoivat ahvenanmaalaisen luun toiselle himoitsijalle aiheen sekaantumaan asiaan. Ruotsin hallitus, joka tähän saakka varsin rauhallisesti katseli valkokaartilais-Suomen likaista tehtävää Neuvosto-Venäjän ryöstämisessä, joutui äkkiään kuohuksiin kuin itserakas koira, jolta nenän alta oli viety makea luu.

"Ruotsi puolustamassa vapautta rakastavia ahvenanmaalaisia! Sen mielestä ahvenanmaalaiset ovat itsemäärätyt Ruotsin pääoman puolelle.

"Mikä on sitten tämän opettavaisen sadun moraali? Täsmällisen ja vakuuttavan vastauksen antaa tähän englantilainen eskaaderi, jonka savupiippuja näytellään ahvenanmaalaisille, että heidän pieni kysymyksensä on tullut maailmankysymykseksi.

"Me emme lainkaan hämmästy, jos aikaa myöten osoittautuu, että taistelun ahnenanmaalaisesta luusta on näyttämölle asettanut provokatoristen asiain suuri mestari, Englannin hallitus. Eikä tule sekään olemaan ihmeteltävää, jos keskellä taistelun tuoksinaa tuo houkutteleva luu osuu englantilaisen kitaan.

"Mutta kaikkien ahvenanmaalaisten luun himoitsijain tulisi kuitenkin muistaa yksi seikka: väkivallan politiikka itsenmääräämisoikeudelle aiheuttaa siihen määrin voimakkaita purkauksia, ettei vahvinkaan imperialistinen elimist voi sitä kestää.

Neuvosto-Venä lähettää tervehdyksensä Ahvenanmaan saaristolaisille toivoen heidän menestyksellisesti pääsevän tuosta liian kunniakkaasta osastaan olla kolmen kosijan halujen esineenä. Neuvosto-Venäjä avoimesti tarjoaa heille veljellisen liittonsa ja tunnustaa heille oikeuden itsemääräämiseen ilman että heidän tahtoaan yritettäisiin väkivaltaisesti tai vuttaa.

UUSI VALHE MAKSIM GORKISTA.

Politiken kertoo: Ruotsin porvarilehdet painattavat mielihyvällä erään Helsingin sähkösanoman, jonka Berlinske Tidende äskettäin julkaisi.

Sähkösanomassa kerrotaan, että Maksim Gorki olisi eräässä bolshevikilehdessä julaissut pitkän kirjoituksen, jossa hän arveli että bolshevikit eivät olleet kyenneet luoda työn henkeä, että työ nyt oli käynyt häpeäksi j. n. e.

Tiettyähän on, että Helsinki jo vuosia sitten on hankkinut itselleen maineen paikkansa, mistä vihamielisimmät valheet Neuvosto-Venäjästä levitellään, vieläpä itse Borgberg lehmasi aikanaan "Helsingin valhekeskustan" pääpaikaksi vastavallankumoukselliista propagandaa varten.

Mainitun sähkösanoman voi myös epäilemättä lukea kuuluvaksi niihin valhesähkösanomiin, jotka tästä keskustelusta lähtevät.

Me emme kiellä mahdollisuutta että Gorki on arvostellut bolshevikeja, me emme myöskään väitä, että viimeksi mainitut ovat täydellisiä ja virheettömiä, mutta se on valetta että Gorki, joka useamman kerran on lausunut ilonsa sen johdosta että työn ja jälleenrakentamisen aikakausi nyt on alkanut Venäjällä, olisi kirjoittanut ylempänä mainitun laatuisen arvostelun.

Muuten: Jos hän tämän on tehnyt — ja saanut sen päälle päätteeksi julaistuksi eräässä bolshevikien omassa äänenkannattajassa — niin miten käy sitten sen vainotun painovapauden kanssa, josta porvarilehdistö tähän asti on valituksiaan ilmaissut?

Täten voidaan siis todeta, että sähkösanoma Berl. Tid:stä on valhe niinkuin niin monet muut Neuvosto-Venäjää vastaan tehdyt hyökkäykset.

RANSKAN TAANTUMUKSELLINEN PELI

"Krasnaja Gasetassa" kerrotaan Ranskan ja Unkarin välisistä neuvotteluista, joiden tarkoituksena on varustautuminen Neuvosto-Venäjää vastaan. Millerandin lähimpänä päämääränä näkyy olevan järjestää Puolan ja Unkarin välille yhteinen raja Tshekko-Slovakian kustannuksella. Millerand on luvannut Horthylle laajan alueen Dnjesterin ja Drau-joen välillä, Prekopirjen saaren ja Themesvarin alueen. Millerandin tarkoituksena on Puolan, Romanian ja Unkarin liiton aikaansaaminen, johon yhtyisi Kreikkakin sekä Italia. Tämä valkoinen liitto olisi Ranskan suojeluksen alaisena. Horthy on punaisen vaaran takia pyytänyt luvaa 125,000-miehisen armeijan pitämiseen Unkarissa. Saman lehden tietämän mukaan on Romanian armeija valmiina minä hetkenä hyvänsä esiintymään. Ranskan sotilaslähetystö harjoittaa painostusta Romanian hallitukseen.

VAATETUSTYÖLÄISTEN KOKOUS MOSKOVASSA.

"Isvestija" kertoo, että Moskovassa pidetyssä vaatetusteollisuustyöläisten kokouksessa, johon otti osaa noin 5,000 henkilöä, Moskovan Kuvernementin vaatetusviraston edustaja Sharow huomautti puheessaan, että tuottavaisuus tällä alalla on alentunut viime vuoteen verraten 48 prosentilla. Työläiset puolestaan viittasivat siihen vaikeaan elintarvetilanteeseen, jossa heidän on täytynyt työskennellä.